

ІНФОРМАЦІЯ

про стан законності на території, піднаглядній Бердичівській окружній прокуратурі, та заходи щодо її зміцнення (за 6 місяців 2022 року)

Упродовж 2022 року Бердичівською окружною прокуратурою здійснено ряд організаційно-практичних заходів, з метою забезпечення належної реалізації покладених законом функцій, із урахуванням вимог сьогодення.

Наглядові та координаційні повноваження спрямовувалися на підвищення ефективності прокурорської діяльності, дієвий захист прав і свобод громадян, загальних інтересів суспільства та держави від кримінально-протиправних посягань.

При цьому з часу введення в державі правового режиму воєнного стану прокурорами докладається максимум зусиль щодо забезпечення ефективного виконання, передбачених законодавством повноважень, в умовах особливого періоду.

Завдяки вжитим спільно із правоохоронними органами заходам, незважаючи на виклики сьогодення, досягнуто низки позитивних результатів у боротьбі зі злочинністю, забезпеченні захисту прав і свобод громадян та інтересів суспільства та держави.

Так, упродовж 2022 року органами досудового розслідування Бердичівського РВП ГУНП в Житомирській області зареєстровано 587 кримінальних правопорушень, що на 100 (або на 14,6 %) менше ніж за аналогічний період минулого року.

Такий результат є важливим у поєднанні з тим, що окружною прокуратурою зайнято принципову позицію у забезпеченні законності при реєстрації та обліку піднаглядним відділом поліції кримінальних правопорушень. Зокрема, за звітний період прокурорами виявлено **32 укритих від обліку кримінальних правопорушень, з яких 12 скеровано до суду.**

Слід відмітити, що упродовж звітного періоду окружною прокуратурою також скасовано **129 незаконних постанов слідчих та дізнавачів про закриття кримінальних проваджень.**

Також, з метою активізації досудового розслідування упродовж звітного періоду прокурорами окружної прокуратури надано **309 письмових вказівок**, стан слідства у складних та актуальних кримінальних провадженнях **заслухано на оперативних нарадах** у керівництва окружної прокуратури (обговорено близько 24 проваджень).

Завдяки практичній реалізації наглядових повноважень прокурорів у кримінальному провадженні загалом досягнуто **підвищення ефективності роботи з виявлення та припинення кримінальних правопорушень, покращено якість слідства та його результати.**

Так, за процесуального керівництва прокурорів Бердичівської окружної прокуратури СВ та СД Бердичівського РВП ГУНП в Житомирській області

здійснювалось досудове розслідування у 3471 кримінальному провадженні, практично у кожному шостому з них (603) досудове розслідування завершено, в тому числі скеруванням обвинувального акту до суду (161).

У закінчених кримінальних провадженнях встановлено збитки на суму 8496 тис. грн., із яких на стадії досудового розслідування відшкодовано 128 тис. грн. Рівень відшкодування складає 1,5%. З метою забезпечення відшкодування збитків пред'явлено позовів на загальну суму 8205 тис. грн. та накладено арешт на майно, вартістю 2795 тис. грн.

Забезпечено роботу щодо ефективного розслідування актуальних кримінальних проваджень, належний нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування злочинів, вчинених на пріоритетних напрямках.

Так, упродовж поточного року у 3 кримінальних провадженнях у **бюджетній сфері** 3 особам оголошено про підозру, обвинувальні акти у 2 кримінальних провадженнях скеровано до суду.

Як приклад, окружною прокуратурою скеровано до суду обвинувальний акт у кримінальному провадженні за фактом службової недбалості, вчиненої особою, як здійснювала технічний нагляд за будівництвом системи водопостачання на території Червоненької селищної ради, внаслідок неналежного виконання обов'язків якою державі спричинено збитки в сумі 646 тис. грн.

Не залишено поза увагою й факти вчинення **правопорушень у земельній сфері та у сфері охорони довкілля**.

Так, у 2022 році окружною прокуратурою за результатами розслідування 3 кримінальних проваджень у сфері земельних відносин до суду скеровано обвинувальні акти.

Також до суду скеровано кримінальне провадження за фактом незаконної діяльності із видобутку корисних копалин на території Ружинської селищної ради.

У ході досудового розслідування встановлено, що такими неправомірними діями особи Ружинській селищній ради спричинено матеріальні збитки в сумі близько 8 млн. грн.

З метою забезпечення їх відшкодування судом за клопотання прокурора накладено арешт на майно підозрюваного, вартістю понад 2 млн. грн.

Розслідування кримінального провадження не вдавалось завершити тривалий час через ухилення підозрюваного від явки органу досудового розслідування, проте після розшуку останнього у березні обвинувальний акт щодо нього скеровано до суду.

За результатами вжитих окружною прокуратурою спільно з іншими правоохоронними органами скоординованих заходів повідомлено особі про підозру та скеровано до суду обвинувальний акт у кримінальному провадженні за фактом незаконної діяльності із збуту спиртової продукції, вчиненої на території Андрушівської ОТГ.

Окружною прокуратурою також забезпечено дієву **протидію незаконному обігу наркотичних засобів**.

Упродовж року на 50% більше викрито кримінальних правопорушень вказаної категорії (93 проти 62).

На 65,2% (38 проти 23) більше виявлено кримінальних правопорушень, передбачених ст. 309 КК України (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту).

При цьому суттєво збільшилась кількість таких правопорушень на території Бердичівської ОТГ (з 13 до 29).

Також удвічі більше ніж у першому півріччі 2021 року таких правопорушень скоєно на території Червоненської ОТГ (4 проти 2).

Водночас окружною прокуратурою правоохоронців зорієнтовано на вжиття активних заходів до встановлення та перекриття каналів збуту наркотиків, а також використання оперативними підрозділами повного спектру наданих їм повноважень для встановлення джерел їх придбання.

Як наслідок, у поточному році за фактами збуту наркотичних речовин зареєстровано 38 кримінальних проваджень, що на 65,2% більше ніж за аналогічний період минулого року, у яких за процесуального керівництва прокурорів окружної прокуратури проводяться активні слідчі (розшукові) дії.

Для прикладу, Бердичівською окружною прокуратурою здійснювалось процесуальне керівництво у кримінальному провадженні за ч. 2 ст. 307 КК України (незаконне придбання, зберігання з метою збуту та збут особливо небезпечного наркотичного засобу, вчиненому повторно, за попередньою змовою групою осіб).

За даними слідства житель м. Бердичева за допомогою месенджера «Telegram», зв'язався з іншою особою, в якій у наявності перебували наркотичні засоби, та запропонував виконувати функції кур'єра.

Таким чином останній повинен був отримувати наркотичні засоби та у подальшому розповсюджувати їх на території м. Бердичева, здійснюючи «закладки» на вулицях міста, фотографувати місця «закладок» та передавати інформацію про їх «геолокацію».

Органом досудового розслідування зафіксовано 18 епізодів злочинної діяльності вказаної особи.

За результатами проведеного досудового розслідування Бердичівською окружною прокуратурою у вищевказаному кримінальному провадженні затверджений обвинувальний акт, який для розгляду спрямований до Бердичівського міськрайонного суду.

Також окружною прокуратурою забезпечено ефективне процесуальне керівництво у кримінальному провадженні за фактом незаконного вирощування конопель, у ході розслідування якого на території одного з домогосподарств, розташованого на території Бердичівського району правоохоронцями виявлено та вилучено майже 1000 таких рослин.

З початку широкомасштабного вторгнення Російської Федерації на територію держави прокуратурою зосереджено зусилля на виявленні, фіксації та забезпеченні ефективного **розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із збройною агресією.**

Зокрема, прокурорами Бердичівської окружної прокуратури у березні-червні забезпечено процесуальне керівництво у 64 кримінальних провадженнях, пов'язаних із воєнним конфліктом.

Це 7 кримінальних проваджень за фактами **колабораційної діяльності**, 6 з яких наразі скеровано до суду з обвинувальним актом та вже розглянуто судом із постановленням обвинувального вироку.

При цьому 1 такий обвинувальний акт, ухвалений за участі прокурора Бердичівської окружної прокуратури, став найпершим в Україні.

Також це 55 кримінальних проваджень за фактами порушення законів та звичаїв війни (зокрема, спричинення шкоди цивільним громадянам, пошкодження об'єктів цивільної інфраструктури) та за фактами смерті громадян України внаслідок посягання на територіальну цілісність і недоторканність України.

У вказаних кримінальних провадженнях забезпечено проведення необхідних першочергових слідчих (розшукових) дій та прийнято рішення про передачу матеріалів кримінальних проваджень за підслідністю до відповідних органів.

Крім цього, Бердичівською окружною прокуратурою забезпечено ефективне процесуальне керівництво у 2 кримінальних провадженнях, розпочатих СВ Бердичівського РВП ГУНП в Житомирській області щодо мародерів, які, скориставшись відсутністю власників майна у зв'язку з проведенням бойових дій, обікрали жителів м. Бучі та м. Ірпінь.

Зокрема, одна така особа у м. Ірпінь вчинила 4 епізоди злочинної діяльності та у подальшому з викраденим майном на викраденому автомобілі була затримана працівниками поліції.

Іншої особою у місті Бучі скоєно 2 крадіжки майна місцевих жителів, шляхом проникнення до їх житла.

За принципової позиції прокурорів окружної прокуратури вказаним особам повідомлено про підозру та слідчим суддею обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

У подальшому кримінальні провадження згідно з вимогами КПК України передано за підслідністю до органів досудового розслідування, на території яких вчинено злочини.

За участі прокурорів Бердичівської окружної прокуратури судом задоволено клопотання про звернення застави на суму майже 100 тис. грн у дохід держави.

Зазначена сума перерахована на спеціальний рахунок для забезпечення потреб української армії.

Також за постановою прокурора на вказані потреби передано грошові кошти, які попередньо було вилучено як доказ в кримінальному провадженні,

розслідуваному за фактом пропозиції особи надати неправомірну вигоду працівнику поліції.

Крім цього, прокурорами Бердичівської окружної прокуратури у межах розслідування магістрального кримінального провадження, яке за процесуального керівництва ОГП розслідується ГСУ СБУ за фактом організації представниками влади та Збройних Сил Російської Федерації широкомасштабного вторгнення 24.02.2022 на територію України та нанесення ракетно-бомбових ударів, з березня і дотепер проводяться допити внутрішньо переміщених осіб з метою отримання та фіксації інформації, що у подальшому може бути використана як доказ про військові злочини, свідками яких вони могли стати.

У разі надходження відомостей про спричинення будь-якої фізичної, майнової чи моральної шкоди таким особам внаслідок збройної агресії РФ вживаються заходи щодо залучення їх до кримінального провадження у якості потерпілих.

Наразі проведено більше 100 таких слідчих дій. Робота на вказаному напрямі триває.

Слід також відмітити, що **пріоритетом діяльності** окружної прокуратури й надалі **залишається боротьба з корупцією.**

Результатом належної взаємодії органів прокуратури та правоохоронних органів є викриття корупційних та пов'язаних із корупцією правопорушень, притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності.

Зокрема, у першому півріччі цього року прокуратурою скеровано до суду 2 кримінальних проваджень вказаної категорії.

Крім того, прокурори як спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції активно використовують своє право на внесення подання про усунення порушень вимог антикорупційного законодавства.

З метою встановлення причин і умов, що сприяли вчиненню корупційних та пов'язаних із корупцією правопорушень або невиконанню вимог Закону України «Про запобігання корупції» в інший спосіб, цього року окружною прокуратурою внесено 6 подань.

Так, за поданням прокуратури, внесеним на адресу Бердичівської міської ради, розірвано договір про закупівлю будівництва скейт-парку, укладений між КП «Бердичівкомунсервіс» та ТОВ «РАЙТПАРК», оскільки встановлено, що при проведенні процедури публічної закупівлі, за результатами якої укладено вказаний правочин, допущено порушення вимог законодавства.

Упродовж звітнього періоду окружною прокуратурою досягнуто позитивної динаміки та реальних результатів в частині **захисту інтересів держави** на пріоритетних напрямках **в судовому порядку.**

Так, у 2022 році Бердичівською окружною прокуратурою пред'явлено позовів на суму майже 6,5 млн. грн. (з питань земельних відносин – на 4,5 млн. грн., у сфері охорони навколишнього природного середовища – на

576 тис. грн., з питань державної та комунальної власності – на 500 тис. грн., у бюджетній сфері – на 500 тис. грн.).

Судами задоволено 8 позовних заяв на загальну суму понад 34 млн. грн. Судові рішення виконано на суму 129 тис. грн. Добровільно відшкодовано за закритими справами 200 тис. грн.

Для прикладу, у поточному році окружною прокуратурою встановлено факти порушення вимог земельного законодавства при відведенні у власність земельної ділянки сільськогосподарського призначення, що знаходиться на території Андрушівської міської ради.

Зокрема, Головним управлінням Держгеокадастру в Житомирській області у 2019 -2020 роках особам передано у власність для ведення особистого селянського господарства земельні ділянки, площею по 2 га кожному, що знаходиться на території Андрушівської міської ради, які у подальшому продано або передано в користування суб'єктам господарювання».

Однак, земельні ділянки передано у власність незаконно, з порушенням вимог ст. 121 Земельного кодексу України, оскільки на момент її передачі особами вже було використано право на безкоштовне отримання землі.

За вказаних обставин, Бердичівською окружною прокуратурою в інтересах держави в особі Андрушівської міської ради пред'явлено 2 позови про визнання незаконним та скасування наказів Головного управління Держгеокадастру в Житомирській області, витребування спірних земельних ділянок з метою повернення їх в комунальну власність.

Позовні заяви наразі перебувають на розгляді в Андрушівському районному суді.

Аналогічні порушення при відведенні у власність громадянам земельних ділянок сільськогосподарського призначення окружною прокуратурою виявлялись і на території Ружинської селищної ради, Краснопільської та Швайківської сільських рад.

Вжиття низки організаційно-практичних заходів сприяло підвищенню ефективності **нагляду за додержанням конституційних прав громадян в установах застосування заходів примусового характеру органів внутрішніх справ та установ виконання покарань.** Забезпечено принципове прокурорське реагування на порушення прав затриманих, ув'язнених і засуджених та інші факти нехтування законом.

У 2022 році прокуратурою здійснено 21 перевірку у трьох піднаглядних установах та у двох медичних частинах ДКВС.

На виявленні порушення внесено 11 вказівок, до різних видів дисциплінарної відповідальності притягнуто 11 співробітників установ виконання покарань.

Результати наглядової діяльності загалом позитивно вплинули на стан додержання законів щодо матеріально-побутового та медико-санітарного забезпечення затриманих, ув'язнених та засуджених, режиму їх тримання, запобігання катуванням та іншому жорсткому поводженню, дотримання

конституційних прав громадян.

Також прокурорами проведено 11 перевірок з питань дотримання прав громадян при виконанні судових рішень у кримінальних провадженнях, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян, під час яких виявлялися факти порушення прав затриманих на професійну правничу допомогу, порушення строків їх тримання, тривалого перебування осіб у підрозділах поліції без поміщення до кімнат для затриманих, а також без оформлення відповідної документації та не проведення з ними будь-яких слідчих, процесуальних дій тощо.

На усунення вказаних порушень внесено 11 вказівок в порядку ст. 26 Закону України «Про прокуратуру», які задоволені. До дисциплінарної відповідальності притягнуто 2 працівників поліції.

Одним із важливих напрямів діяльності органів прокуратури є **розгляд звернень громадян та проведення їх особистого прийому**. Це питання перебуває на постійному контролі керівництва.

За звітний період Бердичівською окружною прокуратурою вирішено 67 звернень.

На особистому прийомі прийнято 18 громадян, в тому числі 15 – керівником прокуратури.

Для **реалізації принципу гласності**, з метою запобігання злочинності, формування у суспільстві авторитету і довіри до органів прокуратури систематично висвітлювалися у засобах масової інформації результати діяльності, які реально вплинули на поновлення прав громадян та захист інтересів держави, об'єктивно інформувалася громадськість про стан законності та правопорядку і заходи до їх зміцнення.

Упродовж 6 місяців 2022 року працівниками окружної прокуратури здійснено 103 виступи у засобах масової інформації.

Робота Бердичівської окружної прокуратури і в подальшому буде спрямована на забезпечення стану законності в усіх сферах суспільного життя, захисту прав і свобод громадян та інтересів держави у регіоні.

Керівник окружної прокуратури

Віталій ШПАК